

EVALUATIERAPPORT

augustus tm december 2024

Schuldpreventielessen voor kwetsbare jongeren

Overschiestraat 65

1062 XD Amsterdam

www.moneystart.nl

© Money Start 2024

Money Start & ‘Hoe word je rijk?’

Wij zijn Money Start en ons motto is: ‘Geen schulden maken kan je leren!’. Money Start doet er alles aan om te voorkomen dat kwetsbare jongeren in de schulden komen na hun 18^e verjaardag. Hiervoor bieden we het lesprogramma ‘Hoe word je rijk?’ aan op scholen in heel Nederland.

‘Hoe word je rijk?’ is een lesprogramma dat zich richt op leerlingen van 15 tot 18 jaar op het praktijkonderwijs, speciaal onderwijs, vmbo en mbo. Het doel van het programma is om de leerlingen tools mee te geven om niet in de schulden te komen na de 18^e verjaardag. ‘Hoe word je rijk?’ is onderdeel van de bredere visie ‘de sluitende aanpak preventie van schulden’ van Money Start. Money Start is onderdeel van SchuldenLabNL en het Hoe word je rijk is het enige lesprogramma in Nederland dat wet- en regelgeving op een effectieve manier uitlegt aan de meest kwetsbare jongeren in Nederland.

Doelgroep

Het lesprogramma ‘Hoe word je rijk?’ richt zich op leerlingen op het praktijkonderwijs, het speciaal onderwijs, het vmbo en het mbo. We zijn dáár, waar de grootste winst te behalen valt!

Programma ‘Hoe word je rijk?’

Schuldhelpverleners geven aan dat jongeren allemaal op dezelfde manier in de schulden komen. Ze vertonen patronen in hun schulden makende gedrag. Onze visie: *als deze leerlingen allemaal in dezelfde valkuilen trappen, kunnen wij ze ook leren om dat niet te doen.*

De onderwerpen van de **zes bovenbouwlessen** zijn belangrijke oorzaken waardoor jongeren veel van hun schulden maken.

De **drie onderbouwlessen** zijn op verzoek van het onderwijs ontwikkeld en zijn een introductie van de bovenbouwlessen. Om de informatie goed over te dragen aan leerlingen, sluiten we zoveel mogelijk aan bij hun leef- en denkwereld door onder andere eigen geproduceerde films, diverse interactieve opdrachten en de peer educators in te zetten.

Tabel 1: de lesonderwerpen

Onderbouwprogramma (alleen voor vo)	Bovenbouwprogramma (voor vo en mbo)
<ul style="list-style-type: none"> o Les 1: Verleidingen van social media o Les 2: Budgetteren kan je leren o Les 3: 'Hoe word je rijk?' spel	<ul style="list-style-type: none"> o Les 1: Wat verandert er als je 18 bent? / mobiele telefonie (contracten) o Les 2: Boetes o Les 3: Fraude o Les 4: Zorgverzekering o Les 5: Studiefinanciering o Les 6: Incassotraject

vo = voortgezet onderwijs

Na afloop van de les wordt de leerlingen én de schooldocent gevraagd een beoordelingsformulier in te vullen. Er wordt onderscheid gemaakt in het lesprogramma dat de leerlingen gevolgd hebben; een onderbouw- of bovenbouwprogramma. In dit rapport tonen wij de tussentijdse uitslagen van de beoordelingen die zijn afgenomen tussen augustus en december 2024. De aantallen en getoonde gemeenten zijn afhankelijk van de roosters van gegeven lessen. Indien er in een gemeente nog geen lessen zijn geweest in de genoemde periode, komt deze gemeente ook niet voor in het evaluatierapport.

Na het volgen van het bovenbouw-programma worden de volgende vragen gesteld aan de leerlingen:

- Wat vind je van de lessen van 'Hoe word je rijk?'
- Heb je iets nieuws geleerd in de lessen van 'Hoe word je rijk?'
- Vind je het belangrijk om te leren wat er allemaal verandert als je 18 jaar wordt/bent?
- Wat vind je van de docent die les gaf?
- Wat vind je van de ervaringsdeskundige jongere zijn levensverhaal deelde?

Na het volgen van het onderbouw-programma worden de volgende vragen gesteld aan de leerlingen:

- Vind je het belangrijk om te leren hoe je met geldzaken moet omgaan?
- Wat vind je van de gastdocent?
- Wat vond je van de Hoe word je rijk-Game?
- Wat vond je van de les 'Budgetplan'?
- Wat vond je van de les 'Social media'?

De schooldocent wordt gevraagd een beoordeling te geven over de volgende onderwerpen:

- Het onderwerp 'Preventie van schulden'
- Lesinhoud
- Urgentie
- Aansluiting bij doelgroep
- Lesopbouw
- Presentatie van de gastdocent
- Filmpjes

Overzicht afgenomen evaluaties periode augustus 2024 tm december 2024

	Aantal gemeenten	Aantal scholen	Aantal beoordelingen	Gemiddelde beoordeling
Leerlingen Bovenbouw	16	47	2.909	8,6
Leerlingen Onderbouw	12	12	1.008	8,2
Schooldocenten	16	56	303	8,6

Beoordeling leerlingen bovenbouw

Hieronder wordt de gemiddelde beoordeling getoond die de leerlingen uit de bovenbouw aan het programma ‘Hoe word je rijk?’ gaven. Achter de beoordeling staat het aantal leerlingen dat een evaluatie heeft ingevuld.

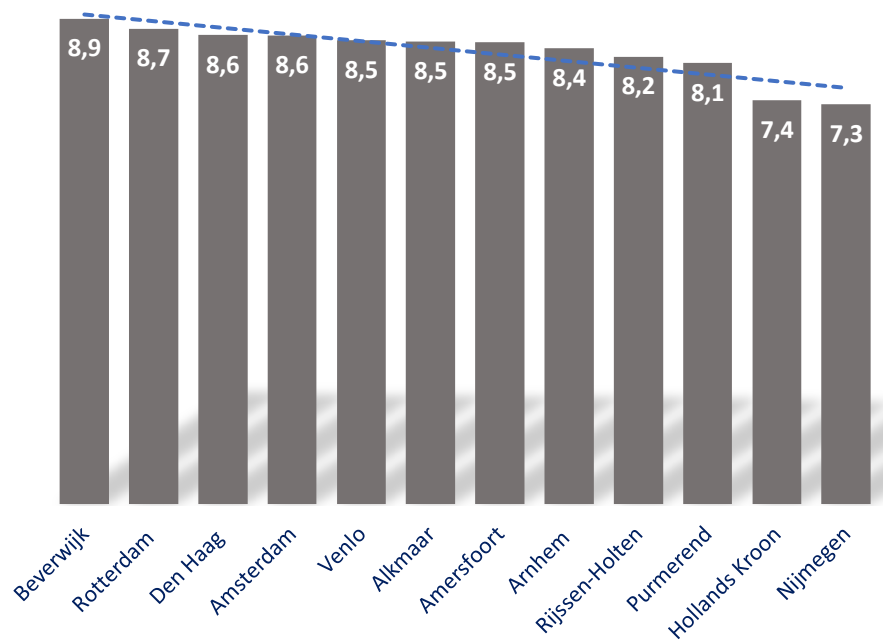
De volgorde in de tabel van de verschillende gemeenten wordt bepaald door het aantal leerlingen dat een evaluatie heeft ingevuld. Aantallen onder 50 mogen niet beschouwd worden als representatief voor een individuele beoordeling maar tellen wel mee in de gemiddelde score.

Tabel 2 – uitslagen per gemeente door 3.917 leerlingen in de bovenbouw

Gemeente	Gemiddelde cijfer	Aantal leerlingen
Amsterdam	8,6	677
Den Haag	8,6	540
Alkmaar	8,5	525
Rotterdam	8,7	492
Arnhem	8,4	439
Venlo	8,5	324
Amersfoort	8,5	270
Nijmegen	7,3	156
Purmerend	8,1	115
Rijssen-Holten	8,2	80
Beverwijk	8,9	68
Hollands Kroon	7,4	57
Hoorn	7,9	46*
Heemskerk	9,1	43*
Zaanstad	7,6	42*
Almelo	8,6	33*
Hilversum	8,6	10*
Gemiddelde	8,5	3.917

*aantal leerlingen is te laag voor een representatieve uitslag op individuele niveau per gemeente.

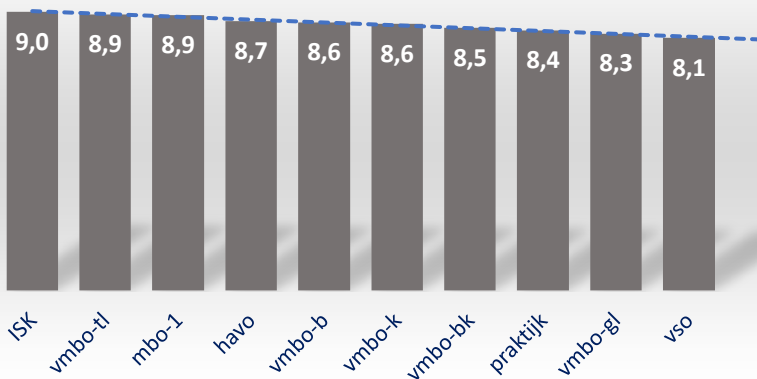
Gemiddelde beoordeling per gemeente

Tabel 3 – uitslagen per onderwijsniveau door 3.917 leerlingen in de bovenbouw

Onderwijsniveau	Gemiddelde cijfer	Aantal leerlingen
ISK	9,0	159
vso	8,1	147
praktijk	8,4	796
vmbo	7,9	37
vmbo-bkt	8,6	33
vmbo-b	8,6	309
vmbo-bk	8,5	120
vmbo-gl	8,3	78
vmbo-k	8,6	513
vmbo-tl	8,9	173
havo	8,7	145
mbo-1 & 2	7,4	5
mbo-1	8,9	348
mbo-2	8,9	46

Gemiddelde beoordeling per onderwijsniveau

Beoordeling leerlingen onderbouw

Hieronder wordt de gemiddelde beoordeling getoond die de leerlingen uit de onderbouw aan het programma ‘Hoe word je rijk?’ gaven. Achter de beoordeling staat het aantal leerlingen dat een evaluatie heeft ingevuld.

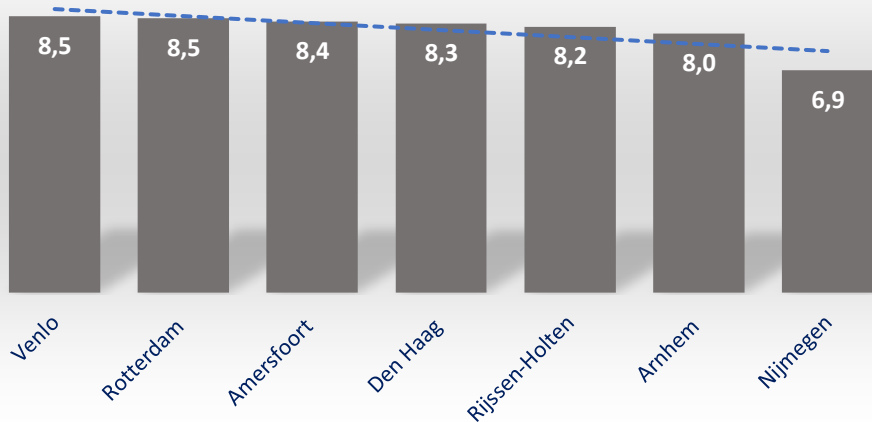
De volgorde in de tabel van de verschillende gemeenten wordt bepaald door het aantal leerlingen dat een evaluatie heeft ingevuld. Aantallen onder 50 mogen niet beschouwd worden als representatief voor een individuele beoordeling maar tellen wel mee in de gemiddelde score.

Tabel 4 – uitslagen per gemeente door 1.008 leerlingen in de onderbouw

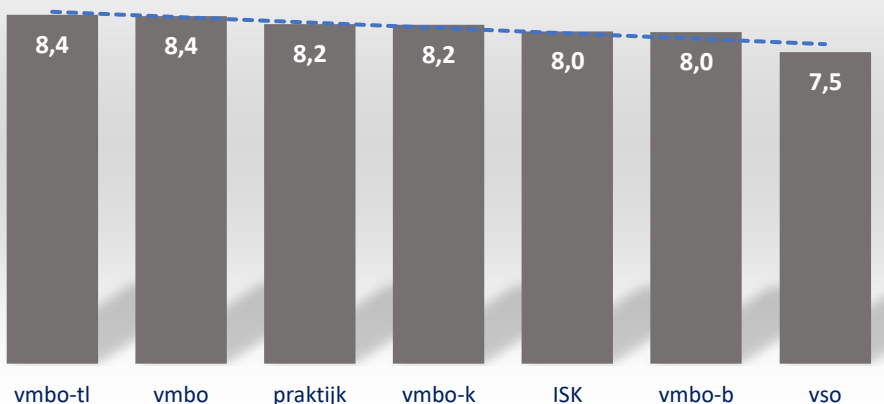
Gemeente	Gemiddelde cijfer	Aantal leerlingen
Rotterdam	8,5	217
Venlo	8,5	180
Arnhem	8,0	178
Den Haag	8,3	100
Rijssen-Holten	8,2	80
Nijmegen	6,9	70
Amersfoort	8,4	65
Hoorn	7,9	46*
Amsterdam	7,4	25*
Purmerend	7,8	24*
Zaanstad	7,7	14*
Heemskerk	9,2	9*
	8,2	1.008

*aantal leerlingen is te laag voor een representatieve uitslag op individuele niveau per gemeente.

Gemiddelde beoordeling per gemeente

Gemiddelde beoordeling per onderwijsniveau

Tabel 5 – uitslagen per onderwijsniveau door 1.008 leerlingen in de bovenbouw

Onderwijsniveau	Gemiddelde cijfer	Aantal leerlingen
ISK	8,0	130
vso	7,5	72
praktijk	8,2	310
vmbo	8,4	81
vmbo-b	8,0	128
vmbo-k	8,2	71
vmbo-tl	8,4	216

Beoordeling schooldocent

Hieronder wordt de gemiddelde beoordeling getoond die de schooldocenten aan het programma 'Hoe word je rijk?' gaven. Achter de beoordeling staat het aantal schooldocenten dat een evaluatie heeft ingevuld. De volgorde in de tabel van de verschillende gemeenten wordt bepaald door het aantal docenten dat een evaluatie heeft ingevuld.

Aantallen onder 50 mogen niet beschouwd worden als representatief voor een individuele beoordeling maar tellen wel mee in de gemiddelde score.

Tabel 6 - uitslagen per gemeente door 303 schooldocenten

Gemeente	Gemiddelde cijfer	Aantal docenten
Den Haag	8,9	50
Amsterdam	8,7	48
Rotterdam	8,7	41
Arnhem	8,3	36
Alkmaar	8,9	29
Amersfoort	9,2	28
Venlo	8,3	22
Nijmegen	7,7	15
Beverwijk	8,9	9
Purmerend	8,2	7
Heemskerk	8,5	5
Hollands Kroon	8,0	4
Zaanstad	8,7	3
Hoorn	10,0	2
Almelo	8,6	2
Rijssen-Holten	8,0	1
Hilversum	9,0	1
	8,7	303

**Sjoerd, docent klas 2B
Axia College uit Amersfoort:**

“De docent (Jarreau) gaat op een erg laagdrempelige en toegankelijke manier met de leerlingen om. Hij brengt de informatie leuk en interactief over.

De afwisseling en variatie in de les past goed bij de doelgroep. Ook de gesproken taal (filmpjes en oodrachten) zijn doeltreffend.

Uit persoonlijke gesprekken met de leerlingen krijgen we terug dat de lessen erg positief ontvangen worden. Ze waarderen de lesinhoud, vinden de activiteiten leuk en kijken uit naar een nieuwe les.

Leerlingen hadden bij aanvang van ‘Hoe word je rijk?’ te weinig kennis over theamatiek. Dit is aanzienlijk verbeterd.”

Tabel 7 – beoordeling schooldocenten per vraag

Wat vindt u ervan dat 'voorkomen van schulden' aan uw klas werd aangeboden?	8,8
Beoordeling lesinhoud	8,5
Urgentie lesinhoud	8,9
Geschiktheid lesstof voor doelgroep	8,7
Beoordeling lesopbouw	8,4
Beoordeling gastdocent	8,7
Beoordeling filmpjes	8,6
Gemiddelde	8,7

“

Genoeg Energizer!

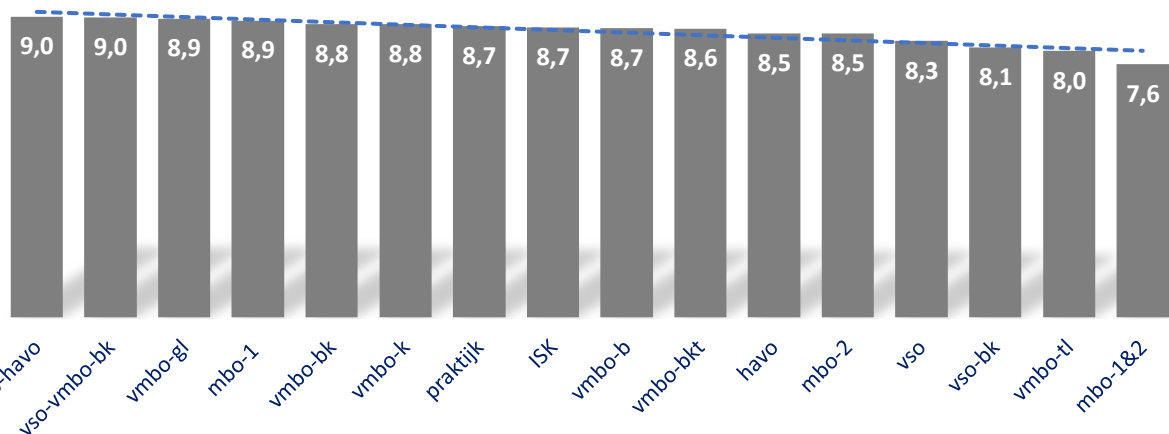
Mw. Niemar, mentor klas 3C op De Einder Den Haag

“Vanuit De Einder hadden wij meerdere malen een roosterwijziging. Wij waren erg blij met de flexibiliteit en oplossingerichte houding van Money Start. De lessen waren zoals gewend erg leuk en passend bij onze doelgroep, natuurlijk een herhaling wat ze ook met andere methodes- lessen enz. krijgen maar ons motto is herhaling, herhaling en nog eens herhaling.

De gastdocenten waren top, ze gingen mee met de diverse niveaus en boden aangepast lessen/antwoorden op aanvraag vanuit de leerlingen. Het was een leuke manieren van lesopbouw, de filmpjes zijn echt van NU dus herkenbaar.

Al net al, een enthousiasmerend programma. Genoeg Energizer!”

Gemiddelde beoordeling per niveau

Datum: 19 december 2024

Plaats: Amsterdam

Auteur: Jantine de Boer

Money Start

Overschiestraat 65

1062 XD Amsterdam

Heeft u vragen over dit rapport? Neem dan contact op via info@moneystart.nl